

Bruselj, 29. september 2017
(OR. en)

12671/17

FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.: 12112/17
Zadeva: Delovni dokument predsedstva za sejo Sveta za splošne zadeve
17. oktobra 2017
– Letni dialog o pravni državi

V prilogi vam pošiljamo delovni dokument, ki ga je predsedstvo pripravilo za razpravo v Svetu za splošne zadeve 17. oktobra 2017.

Svet za splošne zadeve, 17. oktober 2017

Dialog o pravni državi

Delovni dokument estonskega predsedstva

„Pluralnost medijev in pravna država v digitalni dobi“

Uvod

Svet in države članice so v sklepih o zagotavljanju spoštovanja načela pravne države, sprejetih decembra 2014, **vzpostavili letni dialog o pravni državi**, ki naj bi potekal znotraj Sveta za splošne zadeve.

Tovrstni dialog se je znotraj Sveta za splošne zadeve **prvič** odvijal 17. novembra 2015 med luksemburškim predsedovanjem, **drugič** pa 24. maja 2016 v času nizozemskega predsedstva.

Ocena izkušenj, ki jo je slovaško predsedstvo opravilo v sklopu Sveta za splošne zadeve na seji 15. novembra 2016, je potrdila, da države članice želijo, da se dialog nadaljuje in okrepi.

Tretji dialog o pravni državi

Svoboda in pluralnost medijev sta predpogoj in nujno varovalo za pravilno delujočo demokracijo. Svoboda izražanja ter svoboda in pluralnost medijev so zagotovljeni z Listino EU o temeljnih pravicah in so med glavnimi temeljnimi demokratičnimi vrednotami, na katerih temelji Evropska unija.

Predsedstvo v okviru nadgradnje kolokvija o temeljnih pravicah, ki ga vsako leto organizira Evropska komisija in ki je bil leta 2016 posvečen pluralnosti medijev in demokraciji, in v okviru tozadevnih nadaljnjih ukrepov ministre poziva, naj preučijo **specifične izzive za pluralnost medijev in pravno državo v digitalni dobi**.

Odprtost digitalnih platform in interneta spodbuja participativno, pregledno in učinkovito demokracijo. Z vzpostavitvijo novega, povezanega medijskega okolja pa so se v digitalni dobi povečali tudi **izzivi na področju temeljnih pravic, demokracije in pravne države**; tako lahko npr. širjenje nenatančnih in neresničnih novic prek družbenih medijev in interneta negativno vpliva na zaupanje v medije in na kakovost politične razprave o vprašanjih, ki so ključna za demokratične družbe. Množično digitalno dezinformiranje lahko škodi političnemu udejstvovanju dobro informiranih državljanov, kar je temelj demokracije. Obenem mediji, ki jim ljudje več ne zaupajo, ne morejo izpolnjevati svoje vloge, tj. ne morejo zagotavljati, da bodo države, EU in zasebni akterji odgovarjali za svoja dejanja, zaradi česar ne morejo prispevati k uveljavljanju načela pravne države. V času, ko uporaba **interneta in družbenih omrežij** kot primarnega vira informacij med ljudmi, zlasti mlajšimi, **narašča**, je ključnega pomena zagotoviti pluralistične, neodvisne in kakovostne informacije, ki so predpogoj za ohranjanje zaupanja v medije; enako pomembno je, da so ljudje zmožni razlikovati med informacijami, ki so natančne in zanesljive, in takšnimi, ki to niso.

Estonsko predsedstvo je 12. julija 2017 v Bruslju organiziralo **neformalni strokovni seminar** na temo pluralnosti medijev in pravne države v digitalni dobi. Seminarja so se udeležili predstavniki držav članic EU, institucij EU, Agencije EU za temeljne pravice in Sveta Evrope, pa tudi novinarji in medijske družbe, civilna družba in akademiki. Povzetek seminarja je na voljo v dokumentu 12112/17.

Med seminarjem so udeleženci govorili o tem, kaj bi lahko storili različni akterji, npr. države članice, institucije EU, NVO in medijske družbe, da bi v digitalni dobi zagotovili, da bi bile informacije kredibilne, da bi ljudje zaupali medijem in da bi politična razprava slonela na natančnih informacijah. **Pluralistični, neodvisni in verodostojni mediji** so v vlogi varuha in čuvaja demokracije in pravne države izredno pomembni. Ta njihova ključna vloga pa je lahko omajana, če jim ljudje ne zaupajo več. Na seminarju je bilo sicer izpostavljeno, da so izzivi raznoliki in da terjajo nove pristope, da pa cenzura ni sprejemljiva. Udeleženci so poudarili, da poleg zakonodajalcev, novinarjev, založnikov in internetnih posrednikov odgovornost nosijo tudi državljani, ki so uporabniki informacij. Več govorcev je opozorilo, da zakonsko urejanje ali samoregulacija ni primerna za vse. Medijska pismenost – tako med mladimi kot med odraslimi – je nujna, če naj bi bili uporabniki informacij sposobni identificirati napačne ali zavajajoče informacije, obenem pa razumeti, kdo in zakaj širi lažne novice.

Predsedstvo želi ta vprašanja dodatno obravnavati v okviru tretjega dialoga o pravni državi, in sicer na podlagi naslednjih vprašanj:

Vprašanje št. 1: Kateri so po vašem mnenju največji izzivi na področju pravne države, demokracije in temeljnih pravic v digitalni dobi in v novem medijskem okolju? Navedite, kako bi se lahko – glede na vaše izkušnje – soočili s temi izzivi.

Vprašanje št. 2: Kaj lahko države članice storijo, da bi novinarjem, založnikom in internetnim posrednikom pomagale pri zagotavljanju kakovostnega novinarstva in zanesljivosti objavljenih informacij? Navedite morebitne izzive in najboljše prakse na nacionalni ravni.

Vprašanje št. 3: Medijska pismenost ima s tem, ko bralcem, poslušalcem in gledalcem omogoča, da razlikujejo med zanesljivimi in nezanesljivimi viri informacij, odločilno vlogo pri ohranjanju zaupanja v medije. Kakšna je vloga držav članic pri zagotavljanju, da imajo državljani EU ne glede na starost zadostne kompetence na področju medijske pismenosti?

Organizacija dialoga

Po uvodnem nagovoru predsedstva in direktorja Agencije EU za temeljne pravice bodo Komisija in države članice povabljene, naj izmenjajo mnenja, izhajajoč iz navedenih treh vprašanj. Predsedstvo bo na podlagi razprave pripravilo **sklepe predsedstva**.

V sodelovanju s preostalima partnerjema iz trojke predsedstev bo te sklepe poslalo ustreznim pripravljalnim telesom Sveta v nadaljnjo obravnavo. Morebitni dodatni nadaljnji ukrepi bodo na vrsti po tem, ko bo Svet – do konca leta 2019 – premislil o smiselnosti nadaljevanja dialoga o pravni državi.

